

# Mănăstirea Brâncoveni

Monument istoric. LMI 2010 OT-II-a-A-08687

sat BRÂNCOVENI; comuna BRÂNCOVENI



Ansamblu



Turn Clopotniță-Poartă

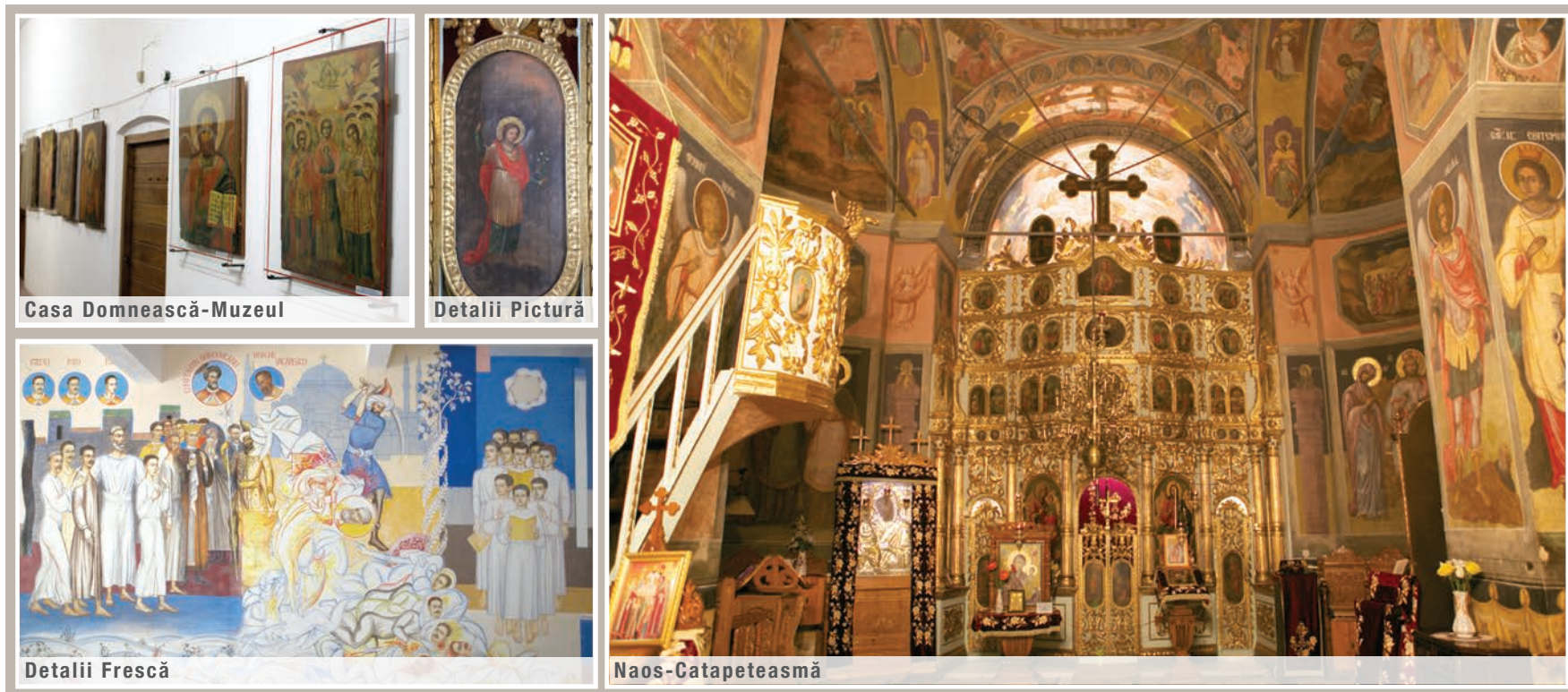
**Ctitor:** Constantin Brâncoveanu

**An construcție sau atestare istorică:** Datare, 1699 – conform LMI 2010

**Scurtă prezentare a lăcașului de cult:** Inițial, în locul actualei biserici a mănăstirii Brâncoveni, a existat o biserică de lemn construită în anul 1570 de jupânița Calea, bunica după tată a lui Matei Basarab, biserică ce este refăcută de Matei Basarab, între anii 1634-1640, în urma vindecării sale cu apa Izvorului Tămăduirii care mai curge și astăzi.

Deoarece aici sunt înmormântați mai mulți membri ai neamului brâncovenesc, Constantin Brâncoveanu ridică biserica mare, cu hramul „Adormirea Maicii Domnului”, pe locul celei vechi pe care o dărâmă din temelii. Construcția ei va dura numai 2 luni, de la 9 iunie până la 15 august 1699, când va fi târnosită, deși pictarea ei va fi finalizată abia în 1704. Ușa bisericii și ancadramentul de ușă din marmură au fost sculptate în stil brâncovenesc de artistul italian Giorgio Levino Pessena, care a murit câțiva ani mai târziu, în timpul unei epidemii și este înmormântat în cimitirul din satul Brâncoveni. În anul 1700 este ridicat și actualul paraclis, pe locul celui mai vechi, cu hramul „Sfinții Arhangheli Mihail și Gavriil”, care va fi bolnița mănăstirii. Aici se vor face slujbele religioase pentru monahii bolnavi și răniții de război, care erau adăpostiți în câteva chilli existente în acea vreme, în jurul paraclisului. Pictura acestuia, o frescă în stil bizantin de o valoare inestimabilă, ce se păstrează și astăzi, a fost realizată de meșterii din Școala de la Hurezi, conduși de artistul grec Constantinos. În anul 1702, domnitorul va vizita mănăstirea, pentru a se bucura de frumusețea ei.

Biserica mare, în stil brâncovenesc, este în formă de cruce, compartimentată în altar, naos, pronaos. Naosul este delimitat de pronaos prin doi stâlpi groși, fixați în ziduri pe o parte și alta. Pridvorul este deschis, susținut de opt coloane din piatră, dispuse în centru. Catapeteasma este originală, din lemn, cu o sculptură bogat ornamentată, aurită. Are o turlă pe naos (cea care a fost pe pronaos s-a dărâmat la cutremurul din 1838). Pisania are un registru ornamental sublim, cu motive vegetale.



În anii 1716-1718, mănăstirea a fost arsă parțial, iar starea acesteia s-a degradat și mai mult în urma cutremurului din 1842. Între anii 1721-1727, mănăstirea este transformată în cazarmă austriacă, însă doamna Marica Brâncoveanu reușește eliberarea acesteia, intervenind pe lângă împăratul habsburgic.

În perioada domniei lui Alexandru Ioan Cuza, odată cu secularizarea averilor mănăstirești, Mănăstirea Brâncoveni a fost transformată într-un modest așezământ monahal, unde în anul 1872 mai slujeau doar 4 călugări.

Mănăstirea a fost refăcută parțial de episcopul Vartolomeu Stănescu și a fost adusă și Icoana Făcătoare de Minuni a Maicii Domnului, ce va fi ferecată mai târziu în argint.

Între anii 1940-1959, mănăstirea a fost ocupată de o obște de maici, dar în urma decretului 410, din anul 1959, dat de Gheorghiu Dej, ea a fost desființată, în incinta acesteia înființându-se un azil de bătrâni. Cu această ocazie, izvorul tămăduitor a fost mutat, din fața bisericii, în afara incintei, așa cum se vede și astăzi. Din 1959, vreme de aproape 20 de ani, locul a rămas părăsit.

În fostele case domnești este amenajat Muzeul Mănăstirii, ce cuprinde colecții de icoane pe lemn, cărți vechi bisericești, veșminte preoțești, obiecte de cult. Totodată, în atelierul de pictură al mănăstirii se realizează icoane pictate pe lemn, în stil bizantin. În cadrul acestui sfânt așezământ mai funcționează un atelier de croitorie. Biblioteca sfântului locaș cuprinde peste 5.000 de volume: cărți de teologie și dogmatică, vieți de sfinți, scrieri ale Sfinților Părinți și scriitori bisericești, cărți de istorie, arheologie, literatură religioasă și albume cu mănăstiri.